

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเครือข่ายกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาด้าน
เครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
The Relationship Between the School Management Network and the
Effectiveness of Education Administration in Parents' Network
Association in the Secondary Educational Service Area Office 1

จุฬารัตน์ อินถึง¹ และ ศันสนีย์ จะสุวรรณ์²
Judaporn Intoeng¹ and Sansanee Jasuwan²
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา^{1,2}
Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand^{1,2}
E-mail: nont.jdar@gmail.com¹

Received: 2022-09-12; Revised: 2022-09-30; Accepted: 2022-09-30

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การบริหารเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 2) ระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาด้านเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเครือข่ายกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาด้านเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 416 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุก ๆ ด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านสมรรถนะทางการบริหารของเครือข่ายผู้ปกครอง รองลงมาด้านการปฏิบัติตามวัฒนธรรมองค์กรของเครือข่ายผู้ปกครอง ด้านภาวะผู้นำของเครือข่ายผู้ปกครอง และด้านนโยบาย กลยุทธ์ ยุทธวิธีของเครือข่ายผู้ปกครอง ตามลำดับ ส่วนลำดับสุดท้ายคือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของเครือข่ายผู้ปกครอง 2) ระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาด้านเครือข่ายผู้ปกครอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกๆด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ปกครองกับสถานศึกษา รองลงมา ด้านกระบวนการปฏิบัติงานที่ชัดเจนของเครือข่ายผู้ปกครอง การมีส่วนร่วมของเครือข่ายผู้ปกครอง บทบาทของเครือข่ายผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา และด้านการร่วมมือของเครือข่ายผู้ปกครอง ตามลำดับ ส่วนลำดับสุดท้าย คือ ความรู้ด้านการเข้าไปมีบทบาทในสถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหาร

เครือข่ายกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาด้านเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การบริหารเครือข่าย, ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา, ด้านเครือข่ายผู้ปกครอง

Abstract

The purposes of this research were to study 1) the factors affecting the school administration of the parent's network, 2) the level of effect the school administration has on the parent's network, and 3) the relationship between the School Management Network and the Effectiveness of Education Administration in Parents' Network Association in the Secondary Educational Service Area Office 1. This quantitative research collects from the target sample of 416 respondents via questionnaires. The statistical tools employed for data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation.

This research found that: 1) The school administration of the parent's network of the school in secondary educational service area office 1 was of a high level. The main factors, in order of impact, were as follows: competency of administration in the parent's network, organizational culture, the leadership of the parent's network and policy, strategy, and the information technology of the parent's network. 2) The school administration's effect on parents' network management was high. The main factors, in order of impact, were as follows: a good relationship between parents and school, the clarity of the process of the parent's network, the cooperation and duty of the parent's network for managing education in the school, and Knowledge of their responsibilities if the school. 3) The Relationship between the School Management Network and the Effectiveness of Education Administration in Parents' Network Association in the Secondary Educational Service Area Office 1 was at a statistical significance level of .01.

Keywords: The School Management Network, The Effectiveness of Education Administration, Parent's Network Association

บทนำ

การจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ในมาตรา 9 (2) และ (6) ที่กำหนดว่า มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถานประกอบการ สถาบันศาสนา และสถาบันสังคมอื่น ประกอบกับมาตรา 29 ที่ให้องค์กรที่กล่าวข้างต้น ร่วมกันส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับสาระสำคัญของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2574 กล่าวว่า “รัฐมีหน้าที่จัดการให้พลเมืองทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐาน สามารถพัฒนาขีดความสามารถที่มีอยู่ในตัวตนของแต่ละบุคคลให้เต็มศักยภาพ จากความร่วมมือของ ทุกภาคส่วนในสังคม” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559) ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถานประกอบการ สถาบันศาสนา และสถาบันสังคมอื่น ๆ จัดกระบวนการเรียนรู้ขึ้นภายในชุมชน มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชนต่าง ๆ (สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา, 2547) ในความสัมพันธ์เหล่านี้เป็นความสัมพันธ์ที่มีลักษณะเป็นความร่วมมือหรือประสานงาน ย่อมเป็นความสัมพันธ์ที่พึงปรารถนามากที่สุด เพราะเป็นความสัมพันธ์ที่ได้รับประโยชน์ด้วยกันทั้งสองฝ่าย มีนักพัฒนาสังคมในฐานะที่ปรึกษาทางวิชาการด้านการสร้างเครือข่ายในทวีปแอฟริกาได้ให้ความหมายเครือข่ายหมายถึงกลุ่มของคนหรือองค์กรที่สมัครใจ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารให้กันและกัน หรือมีกิจกรรมที่ร่วมกันทำในลักษณะที่บุคคลและองค์กรสมาชิกยังคงมีความเป็นอิสระในการดำเนินกิจกรรมของตน โดยมีสาระสำคัญคือความสัมพันธ์ของสมาชิกในเครือข่ายต้องเป็นไปโดยสมัครใจ และกิจกรรมที่ทำในเครือข่ายต้องมีลักษณะที่เท่าเทียมกันหรือมีการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน และการเป็นสมาชิกของเครือข่ายต้องไม่มีผลกระทบต่อความเป็นอิสระหรือความเป็นตัวของตัวเอง ของคนหรือองค์กรนั้น ๆ (Starkey, 1997)

ในปัจจุบันการที่มีผู้สนใจในเรื่องเครือข่ายกันมากขึ้น ซึ่งด้านหนึ่งเป็นเพราะสังคมทุกยุคนี้มีความสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนมากขึ้นกว่าเดิม โดยการให้ความหมายความสัมพันธ์นี้ถึงกับเรียกว่าเป็นสังคมเชิงเครือข่ายเลยทีเดียว และภาคธุรกิจก็นำแนวคิดสังคมเชิงเครือข่ายนี้มาใช้ในการจัดการ การพัฒนาระบบ การขายสินค้าและการบริการจนประสบความสำเร็จที่น่าทึ่งภายในระยะเวลาที่รวดเร็ว จึงทำให้เครือข่ายเป็นหัวข้อสำคัญส่วนหนึ่งที่นักบริหารภาครัฐควรมีการศึกษาให้เข้าใจและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน (พลเดช ปิ่นประทีป, 2556) ดังนั้นการบริหารเครือข่ายการศึกษา จะทำให้เกิดความเข้มแข็งสามารถดำรงอยู่ได้ โดยมีหน่วยงานที่ทำงานร่วมกันเป็นเครือข่ายมีตัวชี้วัดสำคัญที่แสดงถึงความเข้มแข็งของเครือข่ายการศึกษาจะต้องมีเป้าหมายร่วมกัน มีระบบบริหารจัดการที่ดี มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การมีส่วนร่วมในการทำงาน ความต่อเนื่องของกิจกรรม การสนับสนุนทรัพยากร การติดต่อสื่อสาร ผลประโยชน์ร่วมกันในลักษณะ win-win การไหลเวียนของข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง มีนวัตกรรมที่เกิดจากการทำงานเครือข่าย และมีการสรุปบทเรียนร่วมกันอย่างชัดเจน (จิรวิทย์ มั่นคงวัฒนะ, 2558) สิ่งสำคัญที่สุดของการพัฒนาบุคลากรเครือข่ายของสถานศึกษาต้องมีระบบการติดต่อสื่อสารกันอย่างสม่ำเสมอระหว่างสมาชิก อาจมีผู้ประสานซึ่งเป็นตัวบุคคล กลุ่ม องค์กรทำหน้าที่ประสานงาน แต่ไม่ใช่การทำแทนสมาชิกไปเสียทุกเรื่องผู้ประสานเป็นผู้เชื่อมโยงและเอื้ออำนวยให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาไปด้วยกัน เป็นผู้กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและเป็นผู้สร้างเสริมให้เกิดความเป็นเครือข่ายเดียวกัน

ดังนั้นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ที่สำคัญที่สุดคือบ้านหรือครอบครัว เป็นแหล่งที่ช่วยปลูกฝังพฤติกรรมแบบแผนการดำเนินชีวิต รวมถึงการเข้าสังคม ซึ่งเป็นปัจจัยในสังคมทำให้เกิดการเรียนรู้ และเมื่อมีการรวมตัวกันระหว่างผู้ปกครองของนักเรียนในสถานศึกษาแห่งเดียวกันเพื่อดำเนินการร่วมมือกับสถานศึกษาทั้งในด้านการประกอบกิจกรรม ด้านการพัฒนาการเรียนรู้และด้านการปรับพฤติกรรมของนักเรียน ผู้ปกครองเหล่านี้จึงมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างการเรียนรู้ทั้งที่บ้าน โรงเรียนและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ และรวมเป็นเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อช่วยขับเคลื่อนการปฏิรูปการเรียนรู้ให้ประสบผลสำเร็จ ดังนั้นเครือข่ายผู้ปกครองจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ปกครองกับสถานศึกษา มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้และแนวคิดระหว่างเครือข่ายผู้ปกครอง ครูและนักเรียนในสถานศึกษา และเพื่อให้กลุ่มผู้ปกครองมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของกิจกรรมการจัดการ กิจกรรมการพัฒนาการเรียนรู้ และพฤติกรรมของนักเรียน (ปรีชา ศรีสง่า, 2560)

เพื่อให้การบริหารและการจัดการเกี่ยวข้องกับเครือข่ายผู้ปกครองสอดคล้องกับระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ว่าด้วยเครือข่ายผู้ปกครอง พ.ศ. 2551 ได้กำหนดแนวทางในการบริหารและจัดการร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง ในระเบียบนี้ข้อ 5 “เครือข่ายผู้ปกครอง” หมายความว่า การรวมกันระหว่างผู้ปกครองนักเรียนในสถานศึกษาเดียวกัน เพื่อร่วมมือกับสถานศึกษาในการประกอบกิจกรรมด้านการพัฒนาการเรียนรู้และพฤติกรรมของนักเรียน “ผู้ปกครอง” หมายความว่า บิดา มารดา ซึ่งเป็นผู้ให้อำนาจปกครอง หรือผู้ปกครองตามกฎหมายแพ่งหรือพาณิชย์ และหมายความรวมถึงบุคคลที่นักเรียนอยู่ด้วยเป็นประจำ หรือนักเรียนอยู่รับใช้การงาน “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในสถานศึกษา วัตถุประสงค์ของเครือข่ายผู้ปกครอง ข้อที่ 8 บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ 1. ร่วมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษาด้านพัฒนาการเรียนรู้และพฤติกรรมของนักเรียน โดยผ่านความเห็นชอบจากผู้บริหารสถานศึกษา 2. ร่วมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและผู้ปกครอง 3. สนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษา 4. เสนอข้อคิด ข้อเสนอแนะในการพัฒนาที่จะเป็นประโยชน์แก่นักเรียนและสถานศึกษา 5. ร่วมกับสถานศึกษาจัดให้มีการประชุมระหว่างคณะกรรมการกับผู้ปกครองตามความเหมาะสมอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง 6. สรุปและรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ในที่ประชุมใหญ่ของผู้ปกครองนักเรียน (ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ว่าด้วยเครือข่ายผู้ปกครอง, 2551)

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า การมีเครือข่ายผู้ปกครองในสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพราะการส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาต้องมีเครือข่ายผู้ปกครองร่วมในการสนับสนุน เพื่อการขับเคลื่อนการศึกษาให้มีประสิทธิผลมากที่สุด เหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยมีความประสงค์จะศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเครือข่ายกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา ด้านเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เพื่อศึกษาการบริหารเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาด้านเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเครือข่ายกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาด้านเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

โดยมุ่งหวังว่า เมื่อทราบระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาด้านเครือข่ายผู้ปกครองและปัจจัยด้านการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาด้านเครือข่ายผู้ปกครอง จะนำไปปรับปรุง แก้ไข การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเครือข่ายกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาด้านเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อนำไปใช้การวางแผนปฏิบัติงานของเครือข่ายผู้ปกครองให้เกิดประสิทธิผลมากขึ้นตามลำดับ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาด้านเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเครือข่ายกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา ด้านเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 416 คน ซึ่งกำหนดกลุ่มตัวอย่างได้มาจาก ตารางของ เครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) โดยกำหนด ค่าความเชื่อมั่นที่ 95% และได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบใช้หลักความน่าจะเป็น (Probability Sampling) โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลาก โดยแบ่งเป็นผู้บริหารและเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 52 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .955

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามระเบียบขั้นตอนของทางบัณฑิตวิทยาลัย ทำการแจกแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ จำนวน 416 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด ผลการวิเคราะห์ในการวิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r) Correlations

ผลการวิจัย

1. ระดับการบริหารเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่าทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามลำดับได้ดังนี้ ด้านสมรรถนะทางการ

บริหารของเครือข่ายผู้ปกครอง ด้านการปฏิบัติตามวัฒนธรรมองค์กรของเครือข่ายผู้ปกครอง ด้านภาวะผู้นำของเครือข่ายผู้ปกครอง ด้านนโยบาย กลยุทธ์ ยุทธวิธีของเครือข่ายผู้ปกครอง และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของเครือข่ายผู้ปกครอง ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผล ระดับการบริหารเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ที่	หัวข้อ	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านภาวะผู้นำของเครือข่ายผู้ปกครอง	3.94	0.62	มาก
2	ด้านการปฏิบัติตามวัฒนธรรมองค์กรของเครือข่ายผู้ปกครอง	3.97	0.64	มาก
3	ด้านนโยบาย กลยุทธ์ ยุทธวิธีของเครือข่ายผู้ปกครอง	3.85	0.59	มาก
4	ด้านสมรรถนะทางการบริหารของเครือข่ายผู้ปกครอง	4.09	0.67	มาก
5	ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของเครือข่ายผู้ปกครอง	3.82	0.57	มาก

2. ระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาด้านเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามลำดับได้ดังนี้ ความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ปกครองกับสถานศึกษา ด้านกระบวนการปฏิบัติงานที่ชัดเจนของเครือข่ายผู้ปกครอง การมีส่วนร่วมของเครือข่ายผู้ปกครอง ด้านการร่วมมือของเครือข่ายผู้ปกครอง บทบาทของเครือข่ายผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา และความรู้ด้านการเข้าไปมีบทบาทในสถานศึกษา ตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผล ระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาด้านเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ที่	หัวข้อ	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านการร่วมมือของเครือข่ายผู้ปกครอง	3.89	0.62	มาก
2	ด้านการเข้าไปมีบทบาทในสถานศึกษา	3.75	0.78	มาก
3	ด้านการมีส่วนร่วมของเครือข่ายผู้ปกครอง	3.94	0.70	มาก
4	ด้านบทบาทของเครือข่ายผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา	3.85	0.65	มาก
5	ด้านกระบวนการปฏิบัติงานที่ชัดเจนของเครือข่ายผู้ปกครอง	4.04	0.68	มาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเครือข่ายกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา ด้านเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า การบริหารเครือข่ายผู้ปกครอง (X_{tot}) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาด้านเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในภาพรวม (Y_{tot}) อยู่ในระดับสูง ($r = .876$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. การบริหารเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านสมรรถนะทางการบริหาร ทั้งนี้เพราะว่าเครือข่ายผู้ปกครองมีธรรมเนียมปฏิบัติร่วมกัน เกิดการปรับตัวที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน จึงมีสมรรถนะทางการบริหารงานเครือข่ายผู้ปกครองในระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด สอดคล้องกับ กมลลักษณ์ ยินดียม (2556) ศึกษาเรื่อง ประสิทธิผลการบริหารองค์การตามหลักการบริหารจัดการที่ดี: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย – กัมพูชา พบว่า ด้านสมรรถนะทางการบริหารอยู่ในระดับมาก

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้เพราะว่าเครือข่ายผู้ปกครองยุคสมัยปัจจุบันพอที่จะมีความรู้ด้านเทคโนโลยี เพื่อให้การสื่อสารระหว่างบ้านและโรงเรียนสะดวกมากขึ้น จึงมีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด สอดคล้องกับ ยุทธศักดิ์ ไชยสีหา และวัลลภา อารีรัตน์ (2556) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น พบว่า ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาด้านเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ปกครองกับสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะว่ากิจกรรมที่สนับสนุนให้สถานศึกษา จึงทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับสถานศึกษา จึงมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ปกครองกับสถานศึกษาในระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด สอดคล้องกับ ภัทรอิงคกานต์ บุญยพรหม (2560) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเทพลีลา (สิงห์ประสิทธิวิทยา) สำนักงานเขตบางกะปิ สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ปกครองกับสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความรู้ด้านการเข้าไปมีบทบาทในสถานศึกษา เพราะเครือข่ายผู้ปกครองขาดการประสานงานกับสถานศึกษาและการทำความเข้าใจในสถานศึกษา ว่าเมื่อไหร่สามารถเข้าไปมีบทบาทในสถานศึกษาได้ จึงทำให้ความรู้ด้านการเข้าไปมีบทบาทในสถานศึกษาในระดับค่าเฉลี่ยปานกลาง สอดคล้องกับ สุพร วรรณกลาง (2556) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอนของเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนอนุบาลด่านสำโรง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ความรู้ด้านการเข้าไปมีบทบาทในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเครือข่ายกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา ด้านเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า ด้านสมรรถนะทางการบริหารของเครือข่ายผู้ปกครอง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเครือข่ายผู้ปกครองมีการกระจายอำนาจบริหารในด้านต่าง ๆ ให้กับเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อสนับสนุนโรงเรียนให้เกิดความเข้มแข็งสามารถบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มีเป้าหมายที่สำคัญ คือ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มาตรา 9 (2) และ (6) ให้การจัดระบบโครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษามีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติมีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาในสถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบกับมาตรา 29 สอดคล้องกับสาระสำคัญของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2574 กล่าวว่า “รัฐมีหน้าที่จัดการให้พลเมืองทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสามารถพัฒนาขีดความสามารถที่มีอยู่ในตัวตนของแต่ละบุคคลให้เต็มศักยภาพ จากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559 : 15) สอดคล้องกับ Norwich & Evans (2007) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและครูที่ดีส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาเนื่องจากความสัมพันธ์ที่ดีจะนำไปสู่ความร่วมมือของผู้ปกครอง เมื่อผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นการสื่อสารข้อมูลจะมีประสิทธิผลสูงนำไปสู่การเรียนรู้ร่วมกันตลอดจนการออกแบบกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมที่มีความชัดเจนมากขึ้นในขณะที่ใช้ประโยชน์ของเครือข่ายจะช่วยลดข้อจำกัดของโรงเรียนในการขาดแคลนทรัพยากร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1. ควรนำผลการวิจัยการบริหารเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารเครือข่ายผู้ปกครอง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอื่น
2. ควรนำผลการวิจัยประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาด้านเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ไปใช้สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอื่น
3. ควรนำผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเครือข่ายกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาด้านเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอื่น

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่ยังไม่ได้ศึกษา เพื่อพัฒนาแนวทางให้เกิดประโยชน์แก่โรงเรียนในสังกัดต่อไป
2. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรศึกษาการบริหารเครือข่ายผู้ปกครอง ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาด้านเครือข่ายผู้ปกครอง และความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเครือข่ายกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาด้านเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียน จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กมลลักษณ์ ยินดียม. (2556). ประสิทธิภาพการบริหารองค์การตามหลักการบริหารจัดการที่ดี: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร*, 4(1), 106-118.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- จิรวิทย์ มั่นคงวัฒนะ. (2558). *การบริหารสถานศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ*. กรุงเทพฯ: ครีเอทีฟคอมมอนส์.
- ปรีชา ศรีสง่า. (2560). การพัฒนาการจัดการเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสตรีศรีนครปฐมบําเพ็ญ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร. *วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 12(1), 64-80.
- พลเดช ปิ่นประทีป. (2559). *การสร้างและบริหารเครือข่ายในยุคปัจจุบัน*. ค้นเมื่อ 14 กันยายน 2564, จาก <https://www.csdi.or.th/2016/08/การสร้างและบริหารเครือข่าย/>
- ภัทรอิงคกานต์ บุญยพรหม. (2560). *การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเทพศิลา (สิงห์ประสิทธิ์วิทยา) สำนักงานเขตบางกะปิ สังกัดกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ยุทธศักดิ์ ไชยสีหา และวัลลภา อาริรัตน์. (2556). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น. *วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา*, 7(1), 140-150.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2547). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- สุพร วรรณกลาง. (2556). *การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอนของเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนอนุบาลด่านสำโรง จังหวัดสมุทรปราการ*. ค้นเมื่อ 14 กันยายน 2564 จาก <http://www.thongsook.ac.th/main/admin/uploads/FacultyOfGrad/630-file-researchstd11.pdf>
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Norwich and Evans. (2007). *Cluster: Inter-school collaboration in meeting special educational Needs in ordinary schools*. Retrieved April 30, 2020, from <http://www.ebscohot.com/ehost/detail?vid=13&hid=3b84db3b-45f9>
- Starkey, P. (1997). *Networking for Development*. London: International Forum for Rural Transport and Development.